

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **R. M.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2018, OAM-145/ZA-ZA11-
ZA04-2018, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).
2. Napadené rozhodnutí žalovaný odůvodnil tím, že zjištěnou příčinou odjezdu žalobce z Ruské federace a důvodem jeho neochoty vrátit se do vlasti jsou jeho zdravotní potíže a pocit únavy ze způsobu života ve vlasti. Napadené rozhodnutí vychází ze závěru, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné dovodit, že vyvíjí ve

své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za níž je pronásledován. Současně neuvedl ani žádnou skutečnost, na základě které by bylo možné dospět k závěru, že se ve své vlasti stal terčem zájmu státních orgánů, případně státem podporovaných skupin, z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žalobce si stěžoval na místo svého pobytu ve vlasti, ale žádné objektivní důvody, které by mu bránily v přestěhování se jinde v rámci Ruské federace, nebyly ve správním řízení zjištěny.

3. Co se týče zdravotních potíží žalobce, vychází napadené rozhodnutí ze zjištění, že žalobci nebyla zdravotní péče v jeho vlasti odpírána a své zdravotní potíže zde léčil. Žalovaný poukázal i na skutečnost, že během pobytu v Karlových Varech žalobce i přes tvrzené zhoršení zdravotního stavu žádnou léčbu nevyhledal. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že subjektivní dojem žalobce, že v jiné zemi lze získat lepší zdravotní péči, není důvod hodný zvláštního zřetele, který by mohl vést k udělení humanitárního azylu.
4. Z napadeného rozhodnutí dále vyplývá, že ani ve vztahu k udělení doplňkové ochrany neuvedl žalobce žádné relevantní skutečnosti, a nezjistil je ani žalovaný v průběhu správního řízení. Žalobce měl ve vlasti dostupnou zdravotní péči, a pokud byl nespokojen s místem svého bydliště na hranicích s Čečenskem, objektivně mu nic nebránilo a nebrání ve volbě jiného bydliště v zemi původu. Žalovaný uvedl, že sice obecně nelze vyloučit doplňkovou ochranu z důvodu nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu, avšak taková nedostatečnost by musela dosahovat úrovně srovnatelné s mučením nebo nelidským či ponižujícím zacházením, což není situace, v níž se ocitne žalobce po návratu do vlasti.

II. Obsah žaloby

5. Žalobce napadl shora citované rozhodnutí v celém jeho rozsahu včasnou žalobou, v níž namítl jeho nepřezkoumatelnost. Domnívá se, že na základě bezprostředně aplikovatelného nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 měla být jeho žádost meritorně posouzena v Německu, neboť tam podal svoji první žádost o mezinárodní ochranu. Napadené rozhodnutí je podle něj nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jelikož neobsahuje žádné úvahy stran příslušnosti českých orgánů k posouzení jeho žádosti. V souvislosti s touto námitkou žalobce uvedl, že mu rozhodnutí o přemístění do České republiky nebylo oznámeno a nebyl ani poučen o dostupných opravných prostředcích proti němu.
6. Žalobce dále namítl nezákonnost napadeného rozhodnutí, kterou odůvodnil tím, že žalovaný nezjistil skutkový stav věci bez důvodných pochybností ve smyslu § 23 odst. 1 zákona o azylu. Žalobce uvedl, že je čečenské národnosti a ruské státní příslušnosti a má za to, že jsou u něj dány jak důvody pro udělení mezinárodní ochrany formou doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, tak i důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 citovaného zákona. Uvedl, že se v případě návratu do vlasti obává zhoršení své zdravotní situace i nebezpečného prostředí, a má důvodné obavy o svůj život, neboť se v noci stává, že odvedou souseda, který „prostě zmizí“. Žalovaný se však tvrzeními o zmizení sousedů nezabýval, ač byl povinen vést dokazování k ověření jejich pravdivosti, stejně jako měl vést dokazování za účelem zjištění bezpečnostní situace v jeho bydlišti. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, kterou v žalobě cituje, se proto domnívá, že byl žalovaný povinen shromáždit veškeré dostupné důkazy, jež by vyvrátily věrohodnost

jeho výpovědi, a pokud nebylo možné jeho tvrzení vyvrátit, měl z nich žalovaný vycházet. Žalovaný se nijak nevypořádal ani s kritikou navrácení Čečenců do Ruska ze strany Evropského soudu pro lidská práva.

7. Podle žalobce pochybil žalovaný i v případě, pokud nezhodnotil možnosti jeho přesídlení v rámci Ruské federace.
8. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žaloby, žalobní námitky zhodnotil jako neopodstatněné a případ žalobce označil za tzv. azylovou turistiku za účelem poskytnutí zdravotní péče. Plně odkázal na písemnosti založené ve správním spisu a odůvodnění napadeného rozhodnutí, na jehož zákonnosti setrval. Zdůraznil, že výčet důvodů v § 12 písm. b) zákona o azylu je taxativní a nelze pod ně podřadit, že se má žalobce léčit v České republice nebo že se mu zde líbí. Dle názoru žalovaného nelze pobyt žalobce v České republice legalizovat prostřednictvím azylové procedury, neboť na žalobce dopadá zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „*zákon o pobytu cizinců*“). Žalovaný má za to, že situaci žalobce pečlivě a svědomitě zhodnotil, přičemž dospěl k závěru, že žalobci nehrozí žádné nebezpečí vážné újmy ani v případě návratu do Ruska, a že bude mít možnost využít vnitřního přesídlení, neboť mu je všude bez omezení poskytnuta příslušná zdravotní péče.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

10. Krajský soud projednal žalobu bez nařízení jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) za výslovného souhlasu žalovaného a presumovaného souhlasu žalobce. Napadené rozhodnutí přezkoumal podle ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů.
11. V přezkumném řízení soud ověřil ze správního spisu následující rozhodné skutečnosti.
12. Z předávacího protokolu ze dne 12. 2. 2018 je zřejmé, že žalobce byl uvedeného dne předán v rámci dublinského řízení z Německa na území České republiky. Svoji totožnost a státní příslušnost žalobce prokázal občanským průkazem Ruské federace.
13. V prvotním poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 15. 2. 2018 žalobce uvedl, že je státní příslušnosti Ruské federace a čečenské národnosti, narodil se v K., dorozumí se rusky a čečensky, vyznává islám. Není členem žádné politické strany ani skupiny a neúčastní se žádných akcí, které jsou ostatně zakázány. O politiku se zajímá, má názor. Má dvě děti - zletilého syna (narozen ...), který žije v K., a nezletilou dceru (narozena ...), žijící v Ruské federaci ve městě S., kde žil i žalobce před vycestováním z vlasti. Žalobce přiletěl poprvé do České republiky dne 22. 10. 2017 z Moskvy, požádal si o vízum a jel do Karlových Varů. Několik dní v Karlových Varech pobýval v pronajatém bytě a poté odcestoval za bratrem do Německa, kde chtěl zůstat. V Německu si požádal o mezinárodní ochranu (žádal o ni poprvé). Dne 12. 2. 2018 byl z Německa poslán do České republiky.
14. Ke svému zdravotnímu stavu žalobce uvedl, že se cítí špatně a rád by zjistil, co mu je. Má potíže s pohybovým ústrojím, s páteří, nemůže sedět ani se předklonit a jeho stav se

neustále zhoršuje. Do vlasti se vrátit nechce, protože má obavy o sebe a své zdraví. V roce 2013 chtěl v Rusku podstoupit operaci páteře, ale neodvážil se, jelikož se bál komplikací. Do Karlových Varů cestoval kvůli léčbě. Vízum do České republiky mu zařizovala jeho známá z cestovní agentury, která mu doporučila právě Karlovy Vary. V České republice však neplánoval podstoupit žádný lékařský zákrok. Domnívá se, že nejlepší zdravotní péče je v Německu. Po návštěvě bratra se rozhodl, že v Německu zůstane a domů se už nevrátí.

15. Téhož dne (15. 2. 2018) žalobce při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu rozvedl svůj azylový příběh podrobněji. Uvedl, že byl již unaven z místa, kde žil a přál si „vypadnout, zapomenout.“ Žil na hranicích s Čečenskem, kde se stává, že v noci odvedou souseda, který zmizí. Cítil neklid a nestabilitu, šlo o deprimující prostředí. V Karlových Varech se cítil v pohodě, ne jako v sanatoriu v Kislovocku v Rusku, kam byl zvyklý jezdit (zde pobýval i v roce 2013), v Rusku byla stále stejná atmosféra, navíc hodně drahá, nebavilo ho to tam. Uvedl, že se jeho zdravotní stav po přiletu do Karlových Varů zhoršil, ale žádnou léčbu zde nepodstoupil, protože nepotřeboval ozdravný pobyt, ale chirurgický zákrok. Po několika dnech se vydal autobusem do Německa. Nutnost chirurgického zákroku zdůvodnil tím, že se sice v roce 2013 jeho zdravotní stav zlepšil, ale pro trvalou změnu musí podstoupit chirurgický zákrok. Sám přišel na to, že potřebuje operaci, v Rusku mu nikdo neřekl, co si má počít. Po rozhovorech s různými lidmi dospěl k závěru, že v Rusku operaci podstoupit nemůže, neboť by byl při sebemenší chybě vystaven nevyhlášené komplikaci. Uvedl však, že nebyl v takovém stádiu, aby mu někdo už nabízel operaci. Rovněž dodal, že dokonce neví, zda existuje možnost takový zákrok provést. V Rusku se léčil tak, že bral prášky a pil různé byliny, navštěvoval lékaře a pobýval v sanatoriu. Je přesvědčen o vysoké úrovni německé lékařské péče, viděl na vlastní oči lidi, kteří si v Německu vyléčili rakovinu, proto se rozhodl pro Německo. Ruské zdravotnictví není vyvinuté, chybí určité specializace. Také uvedl, že si říkal, že když se pojedje „jen tak léčit do Německa, bude to stát hodně peněz.“ O dublinském systému nic nevěděl. Dále se vyjádřil k představě, jak by vypadal jeho život po návratu do Ruska. Domnívá se, že by probíhal stejně jako předtím, pracoval by a vedl by obvyklý život nemocného člověka. V místě jeho bydliště žijí kromě jeho nezletilé dcery i další jeho příbuzní.
16. Součástí správního spisu je lékařská zpráva ze dne 16. 2. 2018, z níž je patrné, že žalobce podstoupil po úrazu operaci kyčelního a kolenního kloubu (naposledy v roce 1986), a je schopen pohybu. Dále byl dne 26. 2. 2018 vyšetřen internistou pro bolesti na hrudi, a to se závěrem muskuloskeletální etiologie.
17. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci. Při posouzení žalobcovy žádosti žalovaný vycházel konkrétně z údajů Mezinárodní organizace pro migraci o Ruské federaci za rok 2017, ze zprávy Freedom House z ledna 2018, Svoboda ve světě 2018 – Rusko, z výroční zprávy Human Rights Watch 2018 k Ruské federaci ze dne 18. 1. 2018 a z informací polského Úřadu pro záležitosti cizinců, a to ze zprávy z července 2014 ze zjišťovací mise do Ruské federace (4. – 18. 5. 2014).
18. Po skončení pohovoru byla v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „*správní řád*“) dána žalobci možnost se s uvedenými podklady seznámit a vyjádřit se k nim, jakož i učinit návrhy na doplnění dokazování. Uvedené možnosti využil, k podkladům pro rozhodnutí nevzněl žádné výhrady a nenavrhoval ani

jejich doplnění.

19. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že **žaloba není důvodná**.
20. Nejprve se soud vypořádal s namítanou nepřislušností českých orgánů k posouzení žádosti o azyl.
21. Postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany má podle zákona o azylu i cizinec, který požádal o udělení mezinárodní ochrany v jiném státě, jenž je vázán přímo použitelným předpisem Evropské unie (dále jen „EU“) a Česká republika takového cizince převzala na své území za účelem posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany (§ 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu). Působnost zde vykonává Ministerstvo vnitra (§ 8 písm. a), b) zákona o azylu).
22. Česká republika převzala žalobce k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu na základě Předávacího protokolu cizince ze dne 12. 2. 2018, který je součástí správního spisu.
23. Podle čl. 3 odst. 1 Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále též „*nařízení Dublin III*“), „*členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.*“ Příslušníkem třetí země je dle čl. 2 písm. a) nařízení Dublin III „*kterákoli osoba, která není občanem Unie ve smyslu čl. 20 odst. 1 Smlouvy o fungování EU a která není státním příslušníkem státu, na nějž se vztahuje toto nařízení na základě dohody s Evropskou unií.*“
24. Kritéria příslušnosti členských států EU uvádí kapitola III nařízení Dublin III, zejména čl. 7 odst. 2 a čl. 12 odst. 2, podle nichž se příslušnost členského státu určuje na základě stavu v době, kdy žadatel podal první žádost o mezinárodní ochranu v některém členském státě (čl. 7 odst. 2), přičemž „*pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování*“ (čl. 12 odst. 2). Podle čl. 2 písm. m) nařízení Dublin III se vízem rozumí „*povolení nebo rozhodnutí členského státu požadované pro tranzit nebo vstup za účelem zamýšleného pobytu v daném členském státě nebo ve více členských státech.*“
25. Podle shora uvedených ustanovení je členským státem EU příslušným k posouzení žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu, kterou podal v Německu, Česká republika. Žalobce, jenž je státním příslušníkem třetí země, sám uvedl, že jde o jeho první žádost o mezinárodní ochranu, a podal ji v Německu poté, kdy přicestoval do České republiky na základě víza, jež mu udělila Česká republika ke vstupu na své území. V daném případě není pochyb o tom, že uvedené vízum žalobci udělila Česká republika. Ze správního spisu dále nevyplývá, a žalobce to ani nenamítal, že by mu bylo dané vízum uděleno jménem Německa či jiného členského státu, anebo že by byl držitelem více platných povolení k pobytu či víz vydaných různými členskými státy. Na žalobce se pak nevztahují ani odlišná pravidla pro určení příslušného členského státu pro případy nezletilých žadatelů či žadatelů, kteří jsou rodinnými příslušníky nebo kteří mají rodinné příslušníky požívající mezinárodní ochrany v některém členském státě (srov. čl. 2 písm. g), i) a čl. 8-11 nařízení Dublin III).

26. V důsledku shora uvedeného je Česká republika příslušná k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu podle § 8 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, a podle čl. 12 bodu 2. nařízení Dublin III.
27. Řízení o určení příslušnosti členského státu k posouzení žádosti žadatele o mezinárodní ochranu je zahájeno prvním podáním žádosti o mezinárodní ochranu v některém členském státě (srov. čl. 20 odst. 1 nařízení Dublin III). Podle čl. 26 odst. 1 nařízení Dublin III je dožadující členský stát povinen oznámit žadateli rozhodnutí o jeho přemístění do [jiného] členského státu, včetně informací o dostupných právních opravných prostředcích (čl. 26 odst. 2 a 3 nařízení Dublin III). Žalobce v průběhu správního řízení vedeného v České republice neuvedl, že by v Německu, tj. v dožadujícím členském státu, podal opravný prostředek proti rozhodnutí o svém přemístění, respektive o určení příslušnosti České republiky k posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V průběhu správního řízení se žalobce ani jednou nezmínil, že by nebyl o daných skutečnostech ze strany německých správních orgánů vyrozuměn, a neuvedl ani žádné námitky proti tomu, aby jeho žádost o mezinárodní ochranu posuzovala Česká republika.
28. V době rozhodování o žádosti byla příslušnost České republiky k posouzení této žádosti již určena postupem dle citovaných ustanovení nařízení Dublin III. Žalovaný tudíž nebyl povinen zabývat se podrobněji v odůvodnění napadeného rozhodnutí tím, z jakého důvodu je Česká republika státem příslušným k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce vznesl námitku o nepříslušnosti České republiky k posouzení své žádosti teprve poté, kdy byla jeho žádost českým správním orgánem zamítnuta. Uplatnění této procesní námitky až v žalobě navíc soud považuje jako účelové, ve snaze zvrátit negativní meritorní rozhodnutí. Námitce o nepříslušnosti České republiky k projednání žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu soud, vzhledem ke shora uvedeným důvodům, proto nepřisvědčil.
29. Ke skutkovým námitkám uvádí soud následující:
30. Soud konstatuje, že žalobce neuvedl v roli žadatele před správním orgánem ani v postavení žalobce v soudním řízení žádné důvody, které by bylo možné podřadit pod některý ze zákonných důvodů, pro něž lze podle zákona o azylu udělit žadateli azyl, anebo na jejichž základě je na udělení azylu právní nárok.
31. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud ministerstvo dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, posoudí v souladu se zákonem, zda cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
32. Pronásledováním se podle § 2 odst. 4 zákona o azylu rozumí závažné porušení lidských práv i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
33. Podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod [písm. a)], nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy,

- pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště [písm. b)].
34. Žalobce svůj odchod z Ruské federace neodůvodnil svým pronásledováním za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, přičemž ani z obsahu správního spisu nevyplývá, že by žalobce byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Námitky ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. a) citovaného zákona pak neobsahuje ani podaná žaloba. Soud proto konstatuje, že ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu na žalobce nedopadá.
35. Žalobce rovněž v průběhu správního řízení ani v žalobě neuvedl, že by měl v Ruské federaci strach z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Ani z obsahu správního spisu nevyplývá jeho příslušnost k některé z právě uvedených kategorií osob. Žalobce správnímu orgánu uvedl, že je čečenské národnosti, vyznává islám a žije v Kalmycku (Kalmycké republice), jež sousedí v rámci Ruské federace s Čečenskou republikou. Žalobce toliko obecně zmínil deprimující prostředí na hranicích s Čečenskem, včetně zmizení sousedů, neuvedl však žádnou konkrétní osobu, která by tímto způsobem zmizela ani nespecifikoval, jak se konkrétně tato námitka vztahuje k jeho osobě. Soud zdůrazňuje, že žalobce při popisu svého dosavadního života ve vlasti neuvedl žádné vlastní problémy politického rázu, případně problémy, které by souvisely s blízkostí čečenských hranic, a nadto se při popisu svého života v případě návratu do vlasti vůbec o obavě z mizení sousedů nezmínil. Z informací o zemi původu žalobce, které jsou obsahem správního spisu, soud zjistil, že se ve vztahu k Čečensku objevují zprávy o zadržení a mučení domnělých džihádistů a domnělých homosexuálů. Žalobce jednak žije v Kalmycku a především pak neuváděl, že by byl z těchto důvodů předmětem zájmu státních orgánů, ani ze správního spisu takový závěr nevyplývá.
36. Žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57 s tím, že nebyl povinen ve správním řízení prokazovat své pronásledování jinak než vlastní výpovědí, když je to naopak správní orgán, kdo má v pochybnostech shromáždit všechny dostupné důkazy, které věrohodnost jeho výpovědi vyvracejí či zpochybňují. Žalobce se tedy domníval, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s otázkou jeho možného pronásledování, a to ve vztahu k žalobcově tvrzení o zmizení sousedů.
37. Soud zdůrazňuje, že se shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu, na nějž žalobce odkazuje, zásadně odlišuje od případu žalobce v tom, že žadatel o mezinárodní ochranu v citované věci uváděl během správního řízení konkrétní způsoby, jak jej v zemi původu postihují státní orgány (v daném případě byl žadatel o mezinárodní ochranu pronásledován pro zastávání politických názorů), a rovněž své aktivity žadatel v průběhu správního řízení detailněji popsal. Žalobce však k možnému postihu svojí osoby ze strany státních orgánů nic konkrétního neuvedl. Z citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vyplývá, že správní orgán je povinen v situacích důkazní nouze zohlednit ve prospěch žadatele o azyl i další okolnosti mající vliv pro naplnění důvodů pro udělení azylu (jako např. charakter země původu, způsob výkonu státní moci, možnost uplatňování politických práv atd.), přičemž správní orgán má povinnost v pochybnostech shromáždit všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují. Žalobci proto nelze přisvědčit v tom, že

povinností správního orgánu je zjišťovat a prokazovat azylově relevantní skutečnosti i v situaci, kdy sám žadatel o mezinárodní ochranu ve správním řízení neuvádí ve vztahu ke své osobě nic konkrétního. Žalobce neuvedl v průběhu správního řízení nic, z čeho by bylo možné dovodit, že by byl ve své vlasti pronásledován, ve vztahu k jeho výpovědi nepanují pochybnosti, které by bylo zapotřebí odstranit dalšími důkazy opatřenými správním orgánem. Dle konstantní judikatury je v řízení podle zákona o azylu rozděleno důkazní břemeno „mezi žadatele a stát tím způsobem, že stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale žadatel musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, čj. 5 Azs 116/2005-58).

38. Soud shrnuje, že z azylového příběhu žalobce tak, jak jej podává, nevyplývá nic, z čeho by bylo možné dovodit, že by byl ve své vlasti pronásledován, a nelze se tedy ani domnívat, že by byl pronásledován z azylově relevantních důvodů vypočtených v § 12 zákona o azylu. Z hlediska azylového příběhu nevznikly žádné pochybnosti. Žalovaný proto nebyl povinen zabývat se v napadeném rozhodnutí ani kritikou navrácení Čečenců do Ruska vyjádřenou Evropským soudem pro lidská práva, jak namítal žalobce, neboť sám žalobce neuváděl ve vztahu ke své osobě nic konkrétního, z čeho by bylo možné dovodit, že bude v případě návratu do země pronásledován z důvodu své čečenské národnosti. Jelikož žalobce neuváděl pronásledování během správního řízení ani v žalobě, je to proto on, kdo neunesl stran důvodů týkajících se výlučně jeho osoby v řízení před soudem břemeno tvrzení a tedy i důkazní břemeno. Soud proto konstatuje, že se na žalobce nevztahuje ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu.
39. Podle § 13 odst. 1 zákona o azylu se udělí azyl i rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, a to v případě hodném zvláštního zřetele a za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Rodinným příslušníkem, jemuž lze udělit azyl podle § 13 odst. 1 zákona o azylu, se však rozumí pouze a) manžel nebo partner azylanta, b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let, c) rodič azylanta mladšího 18 let, d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo e) svobodný sourozenec azylanta mladší 18 let (odst. 2 citovaného ustanovení).
40. V případě žalobce soud neshledal zákonný podklad pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, neboť žalobce nemá rodinného příslušníka, jemuž by byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu. Ostatně žalobce tuto námitku ani nevznesl. Rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu podle § 13 zákona o azylu je v souladu se zákonem.
- 41., Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze podle § 14 zákona o azylu, a to v případě hodném zvláštního zřetele, udělit azyl z humanitárního důvodu.
42. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, jenž neshledal v případě žalobce žádný důvod hodný zvláštního zřetele, který by mohl vést k udělení humanitárního azylu.
43. Institut humanitárního azylu je určen na případy, které nelze podřadit pod žádný důvod předpokládaný v ustanoveních § 12 a § 13 zákona o azylu, avšak ve kterých by bylo nehumánní azyl žadateli neposkytnout. Jde o výjimečný důvod azylu, na který nemá žadatel právní nárok a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Takové rozhodnutí pak soud přezkoumá jen po formální stránce, a po věcné stránce

pouze v tom ohledu, zda správní orgán nepřekročil při správním uvážení meze stanovené zákonem.

44. Soud konstatuje, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je zákonné. Žalovaný měl dostatek podkladů pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a neudělení humanitárního azylu posoudil v zákonem stanovených mezích. Žalobce požádal o azyl jen z osobních a zdravotních důvodů. Odchod z Ruské federace spojil se svým nepříznivým zdravotním stavem. Zdravotnictví ve své vlasti označil za nevyspělé a nedostatečně specializované a hodlal získat azyl v Německu, kde si přál podstoupit operační zákrok. Žalobci přitom nic nebránilo podstoupit operaci v cizině, aniž by současně žádal o azyl. Z poznámky žalobce spočívající ve výroku, že když se pojedě „jen tak léčit do Německa, bude to stát hodně peněz“, jakož i ze zmínky o drahém pobytu v ruském sanatoriu, lze vysledovat i zistný motiv žádosti o azyl z důvodu nepříznivého zdravotního stavu. Soud zdůrazňuje, že žalobci nebyla léčba v jeho vlasti odpírána a nic nenasvědčuje tomu, že by mu byla odpírána v případě jeho návratu. Žalobci nebyl znemožněn přístup ke zdravotní péči, naopak ve své vlasti pravidelně jezdil do sanatoria, docházel k lékaři, léčil se. Z lékařských zpráv přítomných ve správním spisu, jakož i ze způsobu, jakým žalobce popsal svůj život po případném návratu do vlasti, vyplynulo, že jeho zdravotní stav není natolik závažným onemocněním, které by bezprostředně ohrožovalo jeho život a mohlo vést k úvaze o udělení azylu z humanitárních důvodů. Soud uvážil i skutečnost, že žalobce nevyhledal po příjezdu do Karlových Varů léčbu, ačkoli uváděl, že se jeho zdravotní stav, který je od roku 2013 stabilizován, zhoršil. Z informací o zemi původu žalobce, jež jsou obsahem správního spisu a z nichž žalovaný vycházel v napadeném rozhodnutí, dále vyplynulo, že zdravotnické služby jsou v zemi původu žalobce poskytovány státem i soukromými zdravotnickými zařízeními, přičemž občané Ruské federace mají nárok na bezplatné zdravotní služby v rámci povinného zdravotního pojištění. Žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, na jejichž základě by se bylo možné domnívat, že potřebná léčba je v jeho vlasti nedostupná, respektive že mu v jeho vlasti bude odpovídající léčba odepřena. Žalovaný nepřekročil v rámci svého správního uvážení zákonné meze, jeho rozhodnutí nevykazuje znaky libovůle. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že lze projednávaný případ posoudit jako tzv. azylovou turistiku za účelem poskytnutí zdravotní péče.
45. Vzhledem k nenaplnění důvodů pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, žalovaný v odůvodnění napadeném rozhodnutí posuzoval, zda žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany, jak ukládá § 28 zákona o azylu.
46. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je subsidiární ochrana na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, avšak u nichž by bylo z důvodů vypočtených v § 14a zákona o azylu neúnosné požadovat jejich vycestování. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se pak považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či

ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (srov. odst. 2 citovaného ustanovení).

47. S ohledem na předmět přezkumu, který je vymezen žalobními námitkami, soud ve stručnosti konstatuje, že žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma ve smyslu uložení nebo vykonání trestu smrti. Na případ žalobce nedopadá ustanovení § 14a odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona o azylu.
48. Žalobce tvrdil, že jsou u něj dány důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, spočívající v existenci skutečného nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského nebo ponižujícího zacházení. Žalobce toliko obecně uvedl své obavy ze zhoršení zdravotní situace i z nebezpečného prostředí. Žádným způsobem však v žalobě nespecifikoval, v čem spočívá nebezpečí vážné újmy konkrétně pro něj. Žalovaný odůvodnil neexistenci hrozby mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání zejména odkazem na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, a dospěl k závěru, že nelze oprávněně tvrdit, že by se žalobce dostal v případě návratu do vlasti do situace, kterou by bylo možné považovat za mučení či nelidské zacházení nebo jednání. Žalovaný opřel svůj závěr o zprávu Mezinárodní organizace pro migraci k Ruské federaci pro rok 2017, z níž vyplývá, že je navrátilcům garantován stejný přístup ke zdravotní péči, jako jiným občanům Ruské federace. Žalobce neuváděl, že by mu byl v zemi původu odíráán přístup k lékařské péči a takový závěr nevyplývá ani ze správního spisu. Soud konstatuje, že žalobce popsal svůj život v případě návratu do vlasti jako „obvyklý život nemocného člověka“ s tím, že ho v nemocnici nemají rádi, neboť tam chodil každý den. Již v průběhu správního řízení bylo jednoznačně prokázáno, že žalobci nehrozí mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, tj. vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
49. V průběhu správního řízení rovněž nebylo prokázáno, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Není známo, že by se Ruská federace nacházela v mezinárodním nebo vnitřním ozbrojeném konfliktu, a nevyplývá to rovněž z informací o zemi, které žalovaný shromáždil ve správním řízení. Žalobci tedy nehrozí vážná újma podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
50. Vycestování žalobce pak není v rozporu ani s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, a ani žaloba neobsahuje v tomto směru žádné námitky.
51. Rozhodnutí žalovaného o neudělení doplňkové mezinárodní ochrany podle § 14a zákona o azylu proto soud shledal jako zákonné.
52. Zákonným shledal soud i závěr žalovaného v souvislosti s ustanovením § 14b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Z výpovědi žalobce ani z obsahu správního spisu není patrné, že

by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce. Žalobce ostatně v tomto směru ničeho nenamítal.

53. Vzhledem ke shora uvedeným důvodům soud neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Rozhodnutí bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný přihlédl k okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), jakož i ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, zejména k informacím o zemi původu žalobce, a rovněž řádně odůvodnil, proč nelze žalobci udělit žádnou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu). Žalovaný neporušil ani zásadu volného hodnocení důkazů.
54. Soud konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náhrada nákladů řízení

55. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Krajský soud ze správního spisu nezjistil, že by žalovanému vznikly nad rámec jeho úřední činnosti v souvislosti se soudním řízením nějaké náklady, a proto nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 18. prosince 2019

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně